

Hamy garalşan hytaýly lukmanlar!

Category: Kitapcy, Medisina

написано kitapcy | 23 января, 2025

Hamy garalşan hytaýly lukmanlar!

HAMY GARALŞAN HYTAÝLY LUKMANLAR!

Käbir okyjylar koronawirus hakyndaky gürrüňlerden halys ýadanam bolsalar, bu meseläni görmezlige salyp başga gürrüňlere geçip gitmek mümkin däl. Sosial durmuşymyzy ysmaz edip taşlan bu melamatyň soňuna çykmak üçin gyrgynyň ýüze çykyş sebäplerini dogry anyklamak gerek. Bütindünýä Saglygy goraýyş guramasynyň bu boýunça hiç hili edýän işi, bitirýän goşy ýok! Gaýtam gurama keseliň adamlara Hytaýdaky ýarganatlardan geçendigi baradaky myş-myşlara ynanmagymyzy isleýärler. Eger hytaý ýarganatlaryndan geçen bolsa Amanzonka tokaýlyklaryndaky ýerli taýpalara nädip wirus ýaýrap bildi?

* * *

Epidemiýanyň ýaýramagy bilen kesele ýolugan adamlarda peýda bolan ähli alamatlar rak keseliniň alamatlaryna meňzeýär, emma onuň rakdan tapawudy – peýda bolan alamatlaryň çalt netijelenmegidir... Organizmiň kislorodsyz galmagyna bolsa adam organizminiň öýjüklerinde ýüze çykan garşylyklaryň sebäp bolýandygy görnetin belli...

Lukmanlar wiruslary we adam organizminiň öýjüginin gurluşyny baş barmagy ýaly bilýärler, emma olar bular ýalysyna ilkinji gezek gabat gelýärler.

Keseliň döreýiş sebäplerini bilmek üçin ilkinji nobatda biofiziklere gulak germek gerek.

* * *

Heniz koronawirus belasy diýen zat ýokka, 2011-nji ýylda Gazy

uniwersitetiniň medisina fakultetiniň biofizika pudagy boýunça mugallymy, Gazy non-iýonizen radiasiýasyndan goranyş merkeziniň adminstrasiýasynyň agzasy Bahriýe Syraw bu barada şeýle diýipdi:

"Gazy non-iyonizen radiasiýasyndan goranyş merkezi elektromagnit meýdanlarynyň saglyga we biologik gurşawa ýetirýän täsirleri boýunça ylmy-barlag işlerini alyp barýar. Bu barlaglar pes tolkunly elektrik meýdanlarynyň bagyr, akbagyr we böwrek dokumalarynda gidrosiproliniň mukdaryny, MDA derejesini üýtgedýändigini, beden gurluşynyň üýtgemegine getirýändigini, radikal emele gelmelere sebäp bolýandygy, SDO ferment işjeňligini üýtgedýändigini, ganda we süňkde dürli täsirleri döredýändigini anyklady.

50 Hz magnit meýdanynyň NK sitotoksik işjeňliginde peselişe sebäp bolýandygy, ganda plazma elektrolitlerinde, kalsiý, natriý we magniý konsantrasiýalarynda artyşa, sink, kaliý konsantrasiýalarynda peselişe sebäp bolýandygy, şeýle-de beýnide sink, mis, kalsiý we magniý derejeleriniň ýokarlanýandygy-da anyklady.

Radiotolkunly çäklerde göwrelilik boýunça-da alyp barýan işlerimiz bar: 15 minut/gün, 7 gününüň dowamynda 1800 MHz GSM modulýasiýasy radiotolkun meýdanyna uçran uly, göwreli we täze doglan towşanlaryň beýni dokumasynda öýjükleriň ölümüne we oksidativ stres parametrlerinde üýtgeşmä sebäp bolýandygy anyklady. Şeýle-de göwreli ýada göwreli däl uly towşanlaryň beýni dokumasynda DNK-nyň düýp modifikasiýasynda we MDA derejelerinde artyşa sebäp bolýandygy-da anyklady, bagyryň dokumalarynda oksidativ stresi döredýändigini belli boldy. Beýniniň we gözünüň birnäçe nokadynda apoptoz döreýändigini, bagyrda, böwrekde, öýkende, ýürekde we dalakda gistopatologik bozulmalaryň döreýändigini anyklady. Adam tüýleriniň kökünüň öýjükleri boýunça geçirilen ylmy-barlag işlerinde SAR derejesi 9.974 W/kg bolan 900 MHz el telefonlary ulanyldy we "COMET Assay" usuly bilen DNK üzülmeleriniň döreýändigini belli boldy.

Rak keseline garşy göreşmegiň halkara agentligi rak keselini dört topara bölýär: ; 1, 2A, 2B, 3 ve 4.

- 1). 1 – Anyk kanserogen mehanizmi mälim bolanlar topary;
- 2). 2A – Kanserogen bolandygynyň güýçli alamatlary bolanlaryň topary;
- 3) Käbir alamatlary bolanlar;
- 4). 3 – Alamaty ýoklar; 4 – kanserogen däldigi barada güýçli görkezijisi bolanlar.

Sebäpler... Ýokary naprýaženiýe, transformatorlar, şäher şertlerinden gözbaş alýan ähli elektrik enjamlar ELF, ýagny, mümkingadar pes tolkunly magnit meýdan çeşmeleri...

ELF-iň leýkemiýa keseline getirýändigini biz bilýäris, çaga leýkemiýasy howpuny-da artdyrýar. Bütindünýä Saglygy goraýyş guramasynyň dürli-dürli beýannamalary bar; 4 mG, 3 mG we 2 mG. Dürli faktorlarda (2, 1.7 ve 1.5 esse) leýkemiýa howpuny abandyrýar.

Rak keseline garşy göreşmegiň halkara agentligi leýkemiýa boýunça geçirilýän işleri göz önüne tutup, mümkingadar pes tolkunly magnit meýdanlary "2 B" kategoriýaly kanserogen toparyna degişli etdi".

* * *

Koronawirus boýunça ylmy-barlag işlerini geçiren hytaýly lukmanlaryň bagrynda bolup geçen üýtgeşmeler netijesinde olaryň hamlarynyň garalyşmasy-da biziň bu getiren maglumatlarymyzyň dogrudygyna güwä geçýän bolsa gerek... Elbetde, bu iň soňky gelnen netije meniň öz şahsy netijämdir.

Arslan BULUT.

22.04.2020 ý, "YENIÇAG" gazeti.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW,
Sambul uniwersitetiniň talyby.

Medisina